

Kjære venner

**Hyggelig samtale under
legevisitten:**

- «Nå er barnet bedre,
hvis bedringen fortsetter
kan dere reise hjem i
morgen»
- «Men vi skal i bryllup i
morgen, kan vi ikke få
reise hjem i dag?»
- «Hvem er det som skal
gifte seg da, er det så
viktig at dere er med på
det bryllupet?»
- «Ja, det er viktig. Det er
vi som skal gifte oss!»

De reiste hjem samme
ettermiddag.

Tej Mani ruller ut i et anderledes liv

Familiefaren med to små barn falt ned fra treet han styvnet. Det fikk følger for livet. Han brakk ryggen og ble lammet fra livet og ned. Nå har han vært hos oss i åtte uker, og er stabil nok til nye utfordringer.

Hans fire år gamle sønn åpner døren ut i det nye livet for han. Nå skal han til Pokhara til et fint rehabiliteringssykehus og lære å meste det nye livet.

Tej er en troende, og er del av en sterk menighet I nabofylket. De har fulgt ham godt opp og støttet ham og familien med penger og praktisk hjelp under oppholdet her. I troen har han funnet trøst og mening. Han elsker å synge og har en drøm om å få lære å spille et instrument. Sykehuset i Pokhara er med i fellesskapet av kristne sykehus i landet, derfor håper vi han skal få hjelp både til å synge å spille og finne en måte å gi Gud ære med sitt liv. Vi håper og ber også om at familien finner en levevei så det blir mat på bordet for de små.

Et sted å lære

Hjerte-lunge redning er viktig å kunne i praksis. Vår dyktige Anestesi Assistent Nirwan (i grønn jakke) hadde kurs om det for sykepleierne og personalet på operasjonsstua. Med godt utstyr er det lettere å trene inn riktige håndgrep, og her er konsentrasjonen på topp.

Og så har vi igjen nyttig besøk av en norsk medisinerstudent. Astrid Leithaug har gått gjennom massevis av våre «partogrammer», som er viktige redskap i fødselsovervåkingen. Her legger hun fram sine funn, og så diskuterte vi om noen rutiner bør endres så det kan bli enda tryggere å føde her. Slik kvalitetskontroll er viktig.

Julestjerne-klubben, Lulu Pate

Julestjernene er sett og regnet med som en ressurs. For første gang har helseministeren sendt ut en ordre til fylkets helseledelse med ordre om å arrangere kurs med hjelp av Lulu Pate klubben, for alle valgte ledere i fylket. De trenger opplæring i alkoholomsorg, og en diskusjon om hvordan alkoholbruk kan begrenses. Helsemyndigheter og lokale ledere fra de nærmeste områdene var representert, samt kvinnegruppeledere.

Tidligere alkoholiker Hari fortalte fra sitt liv,

- og Julestjerne klubb president Tilak Rai utfordret forsamlingen

Hari fortalte fra da han ble støttet inn på sykehuset for avrusning, da kunne han knapt gå og visste ikke hvor han var. Han var bare skinn og bein. I dag ser han ut som en sportsmann, og kunne fortelle en sterk historie om veien tilbake til livet. I dag er det tre år siden han ble avruset, og aldri siden har han rørt alkohol. Noe av det viktigste for ham var at barna hans ikke lenger skammer seg over faren sin! Vår kjære Julestjerne-President, Tilak Rai, har mye av æren, for han har fulgt opp ham og mange andre opp i etterkant.

Politisjef + psykiater + julestjerner = Tørrelagte “hoteller”

*Politisjef Adikari og psykiater V.D. Sharma, sammen med president og sekretær i julestjerneklubben delte ut nye skilt til tilsammen 13 “hoteller” rundt sykehuset. I Nepal finnes en sovende lovregel som sier at det ikke er lov å selge alkohol i nærheten av sykehus eller skole. Den ble gjenopplivet nå!
Derfor deler de ut en gave: «Her er ikke øl og brennvin tilgjengelig»*

Politisjefen, som selv hadde erfaringer med alkoholens lidelser fra egen familie, holdt en flammende tale om mer enn Nepals lovgivning. Han ga sterk støtte til Julestjerneklubben som

hadde klart noe som ikke andre rehabiliteringssentre hadde klart, og så klubben som stor ressurs for fylket.

Dr. Sharma er psykiateren fra Kathmandu som har vært klubbens støttespiller og veileder fra starten. Han kunne fortelle om alkoholens vei med mennesker, men også at det er en vei ut.

I sykehus-familien

Subash er åtte år gammel. Fra slutten av første leveår har han vært fast gjest her på sykehuset. Han har en medfødt blodsykdom som er sjelden i Nepal («thalassemia major»), han er den eneste i hele Okhaldhunga distrikt som har den. Benmargen hans greier ikke å produsere friske, røde blodlegemer, så han trenger blodoverføring hver 5. – 6. uke.

I første leveår fikk han flere ganger blod fra sin egen mor her. Men så ble hun gravid igjen, og fikk nok med den nye lille. Fra da av har det vært bestemor som kommer hit med Subash, år ut og år inn. Det er langt å gå for dem, så de må alltid bli over en natt. Nå er det gjerne noen fra staben som gir ham av sitt blod. Vi har jo en bitteliten blodbank her, men der er det ofte dårlig med «innskudd», og vi prøver å få pasienter til å skaffe blodgivere selv. Subash og bestemor kjenner alle her. De er del av «sykehus-familien». Staben forbarmer seg over dem, og gir av sitt blod.

Denne behandlingen koster jo litt, og de har ingen penger. Subash' far forlot ham og moren for to år siden, og moren er blant de ganske mange kvinnene her i landet som ikke har noe offisielt papir på sitt statsborgerskap. Derfor kan hun ikke eie land, og heller ikke arve land fra sine foreldre. På tross av en livsvarig sykdom og en slik sosial situasjon gjør sykehusets Pasientstøttefond det mulig for gutten å leve et normalt liv, bare med en utvidet «familie».

Subash vil trenge blodoverføringer så lenge han lever. Etter hvert vil han trenge en medisin mot den jernforgiftningen som vil utvikle seg pga alt blodet han får. Men den medisinen er altfor dyr, og foreløpig greier han seg uten. Kanskje blir den billigere, eller annen behandling finnes, når tiden kommer at han absolutt trenger den?

*I går fikk han blod, og i dag skal han hjem.
Men før legevisitten kom hadde han bygd et
kjempetårn av lego!
Noen ganger er det fint å ha sykehuset som sitt
andre hjem.*

Liten, men tøff

De hadde ønsket seg barn lenge. Nå hadde de vært gift i seks år, og endelig var barnet på vei! Men så begynte fødselen altfor tidlig, mamma ble lagt inn på Fødeavdelingen vår over to måneder før termin, og da var fødselen kommet så langt at den ikke lot seg stoppe. Den lille jenta ble født kort etter at mamma'n kom inn av døra. Hun var bitteliten, veide bare 1 400

gram, og åpenbart ennå ikke «moden» til å bli født. Hun ble lagt i vår hjemmesnekrede kuvøse og fikk så tett oppfølging som vi kan gi. Her er fortsettelsen på historien:

*To dager senere:
Hun ligger i kuvøsen sin med
mange slags slanger koplet
til kroppen,
CPAP (pustestøtte) i nesa,
matesonde i munnen og
intravenøskateter i
navlevene.*

*Tre uker senere:
Fornøyd pappa. Datteren
tåler maten og greier seg!
Kona har nok melk, og han får
gi den til datteren i sonde.*

*Nær to måneder etter fødselen:
Nå suger barnet selv, og legger på
seg.
Vi skal snart reise hjem!*

Moro på barneavdelingen!

Alle trengte seg sammen og mye moro ble det, men mest før og etter at bildet ble tatt. Sykepleier Chandi Rai foran til vestre, leder barneavdelingen med en entusiastisk hand. Sjefsdoctoren finner dere mellom to barn foran!

Seksten ungdommer fra Grimstad Bibelskole kom fullastet med ballonger og sanger.

De fylte avdelingen med bevegelses-sanger og avsluttet med en skikkelig ballongmatch med barn og foreldre, alle like ivrige.

Men mest moro er det når barn blir friske!

Lille Ashis var fem måneder da hun ble lagt inn. Hun veide tre kilo, akkurat som da hun ble født. Hun hang ved brystet, men der var det ikke nok, hverken av melk eller tid, for mor hadde jo mye annet å gjøre også. Ashis er yngst av fem barn.

Hun er et lite mini-menneske. Moren er liten og søsteren på 12 år er liten. Her har det vært under-ernæring gjennom generasjoner.

Med sondeforing dag og natt har hun lagt på seg halvannen kg på fem uker. Det tok tid, men nå har hun fått små bollekinn og kommuniserer med øyne og smil. Da kom dagen for å gå hjem!

Nå er hun 6 måneder gammel, og spiser supergrøt.

Brann i Thulachap

Det er tørketid her nå. Nesten all nedbøren kommer i regntiden, fra juni til september. Så det har vært tørt i et halvt år. Riktignok med noen regnskurer innimellom, men nå er alt knusktørt. Og så har vi et fenomen med «vårvinder», plutselige, kraftige vinder som kommer kastet ned fra høyfjellet, og f.eks. rett som det er river tak av husene.

Dette er naturligvis en brannfarlig kombinasjon, og for få dager siden startet en skogbrann i Thulachap, en nabokommune her. Det er et sted med lite vann tilgjengelig, og brannen spredte seg uten at landsbyboerne greide å stoppe den. Den nådde en liten landsby med seks hus bygget av bambus, noen trebjelker, jord og stein. Tørr bambus fater lett, og snart var de totalskadd. Alle de sjetten menneskene som bodde der fikk reddet seg ut, men de mistet bokstavelig talt alt de eide, bortsett fra jorda.

Militære mannskaper ble kalt inn til slukkingen, men da var det for sent å få reddet noe av innholdet i husene.

Vi driver et landsbyhelseprosjekt i det område der brannen skjedde, så vi fikk vite om dette samme dag, av «vår mann» i området. På samme måten som rett etter jordskjelvet for noen år siden, ga den lokalkunnskapen mulighet til å bidra med effektiv nødhjelp fra første dag.

Dagen etter fikk vi ut den første, men viktige forsendelsen med matvarer. Klær og annet kom neste dag. «Vår mann», nr. 5 fra venstre, har arrangert dette.

Myndighetene her har overlatt ansvaret for slik nødhjelp til det lokale Røde Kors. De har en standard hjelpe-pakke de gir ut etter branner, med kokekar, presenninger etc. Det er nyttig, men kommer for sent når folk virkelig har mistet alt, slik som her. Landsbyhelsearbeid har mange sider, og er spennende å være en del av.

Hårfagre er fremdeles i blant oss!

«Okhaldhunga School of Health Sciences» ... skal den hete, skolen som blir den eneste i sitt slag her i fjellene øst for Katmandu. Den får først sykepleierlinje, og så følger flere linjer etter hvert. Fremdeles står den øverst på bønnelisten vår.

Nylig trodde vi at Hårfagre skulle komme nybarbert hjem etter nok en tur til ministeriet i Katmandu. Men nei, nok en liten forsinkelse. Nå har alle nødvendige offentlige organer gitt sin godkjenning, det mangler bare at Utdanningsministeren skriver under. Planen er at han kommer for å gjøre det, og åpne skolen for dens tjue elever, på mandag 8. april. Følg med!

Inntil da fortsetter håret til Tuk å gro.

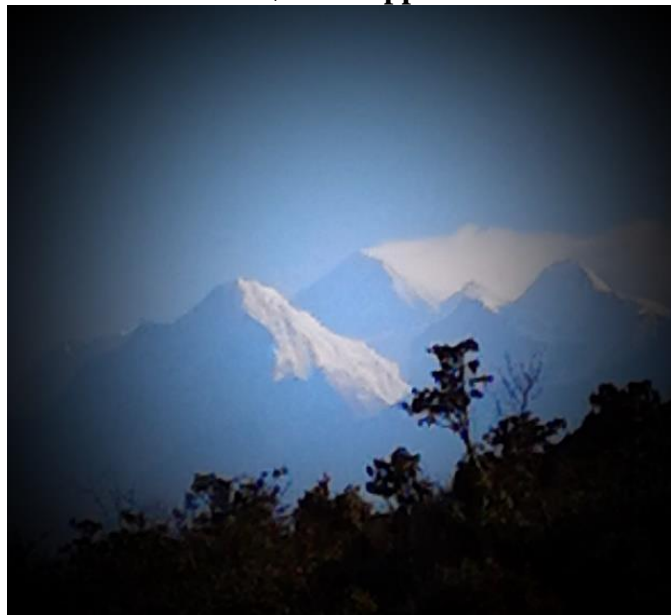
Takk og farvel dagen for GUS-jentene!

Det var taler fra alle lærerne og alle i skolekomitéen. De var alle så takknemlig for det jentene gjorde annerledes enn de var vant til. De hadde vist dem hvordan barn kan lære gjennom lek, og at det er viktige ting å lære utenfor klasserommet også. Lærere var blitt utfordret av deres måte å undervise og holde disiplin på. De har lært barna mange sanger om førstehjelp, som synges rundt om i landsbyen nå. Mange barn har fått åpnet læringsdøren på gløtt, og mange engelske gloser og mestringsfølelser er kommet inn. I to år har vi nå hatt Gå Ut Senter elever på denne lokale skolen. Det har vært til stor glede for landsbyen, og de og vi takker for tiden Ingrid og Caroline har gitt oss!

Etter fire måneder i Nepal, hvorav tre ved Tekanpur skole, er det avslutningsfest for Ingrid og Caroline på skolen. De ble bekranset og fikk diplom i gullramme fra sjefen for skolekomitéen og rektor, og varm avskjed med barna.

Drømmetoppen

*Toppen så mange fra hele verden drømmer om å nå.
Under den lever alle de som drømmer om det livet drømmerne lever.*

Hilsen Kristin og Erik

PS. Vi prøver å legge ut oppdatert nytt herfra på Facebook, på siden «Kristin og Erik i Nepal». Velkommen på besøk der.

Hjelp oss å fylle de nye bygningene med gode tjenester for folket i Okhaldhunga.

Da brukes Normisjons kontonummer: **1503.02.13537.**

Overføringen må merkes: «Okhaldhunga Sykehus, Nepal»